

respects correct and true to the best of deponent's knowledge and belief.

(Sgd.) K. S. Kristiansen,
deponent.

Sworn at Stornoway this 15th day of
March 1917 before me.

Inspecting Officer of the Coastguard.

Chief Officer of Customs and Excise.

Seilskib „Norma“ (K. D. F. S.) av Lillesand.

Reg. ton br. 850, last: oljekaker, ødelagt 1ste
mars 1917 paa reise fra Savannah til Aarhus.
Omkommet: 1 mand.

Aar 1917 den 10de mars blev sjøret for
Bergen sat i rettens lokale, administrert av
assessor Hesselberg med sjøretsmedlemmerne
d'herrer E. Engelsen og T. Torgersen, sidst-
nævnte som varamand for O. Nieuwejaar, som
hadde forfald, begge før edfæstet.

Der blev foretat

*Sjøforklaring for barkskibet «Norma» av
Lillesand.*

Fremstod skibets kaptein, Svend Aanon-
sen, 44 aar, bopæl Lillesand, og fremla en be-
retning dat. 9de mars 1917, som han oplyste
at ha forfattet og undertegnet. Han forklarte
sig derefter paa speciel eksamination over-
ensstemmende med beretningen, som efter op-
læsning vedtokes som rigtig.

Barkskib «Norma» var paa 772 tons A.R.,
er bygget i 1884 i Kiel og disponeres av Hjal-
mar Knudsen, Lillesand. Barken var et jern-
skib. Man forlot Savannah den 3dje februar
og medførte som last alene oljekaker, bestemt
for Aarhus. Naar komp. seilte saa nær Shet-
landsøerne, saa var det for at faa landkjen-
ding. Han kjendte ikke til de av de tyske myn-
digheter utfærdigede blokadebestemmelser.
Der blev intet nævnt herom i Savannah hver-
ken paa konsulatet, hvor han var i februar,
eller paa skibsmæglerkontorerne. Han blev
heller ikke opmerksom paa nogen notis herom
i aviserne. Da skibet netop var kommet ind
i Nordsjøen og var ca. 20 kvartmil øst til nord
for nordpynten av Shetlandsøerne, blev man
opmerksom paa en tysk undervandsbaat, som

straks begyndte at skyte. Det var et stort
skib, 200 eller 250 fot langt og hadde 3 ka-
noner paa dækket. Den førte ikke flag, og
der saaes intet merke. Det første skud ram-
met ikke, men det andet skud gik igjennem
store mersseil. Man begyndte nu straks at
utsætte st.b.-livbaat, men den ene talje blev
skutt av, og da man kuttet den anden talje,
skar baaten under, og de 5 mand, som var
gaat i baaten, kom i vandet. Den kule, som
avkuttet taljen, eksploderte, og en splint gik
gjennem baaten i vandlinjen.

Stuert Johan Knudsen, 47 aar, fra Trond-
hjem, kom i vandet sammen med de øvrige,
som var gaat i st.b.-livbaat, og man saa ham
ikke mere. Antagelig er han rammet av en
splint. Ivar Fiskevik blev samtidig rammet av
en anden splint fra skuddet. Den anden baat
blev nu utsat og samtlige fra st.b.-livbaat blev
tat ombord i denne.

Mens man holdt paa med utsætningen av
st.b.-livbaat, blev der fra u-baaten, som laa ca.
½ kvartmil borte, skutt mot skibets st.b. side.
Det saa for komp. ut, som om skuddene var
rettet mot baaten og stormasten, skjønt man
fra u-baaten maatte se, at man holdt paa med
utsætning av baaden. Da b.b.-livbaat blev ut-
sat, blev der fra u-baaten skutt mot baaten,
saavidt komp. kunde skjønne, men efterat baa-
ten var sat paa vandet, blev der ikke skutt paa
den. Da folkene sat paa hvælvet av st.b.-liv-
baat, gik u-baaten like i nærheten, men den
fortsatte med skytningen uten at bringe hjelp.

Baatene var gode og tette og i enhver hen-
seende forskriftsmæssig utstyrt.

Baatmanøvre med utsætning av baatene
blev avholdt i Trondhjem den 9de december,
hvorhos i Savannah i begyndelsen av februar.
Baatene blev utsvinget og taljeløperne efterset.
B.b.-livbaat kunde uten vanskelighet bære hele
mandskapet. Der kom dog endel sjøsprøit ind
under roningen mot land. Mandskapet led me-
get av kulde, mens man var i baatene, særlig
de, som hadde været i vandet.

Oplæst og vedtat.

Kapteinen avtraadte.

Den fremlagte beretning indtages:

«Beretning vedr. bark «Norma» af Lillesand.

Paa Reise fra Savannah til Aarhus med
en Ladning Oliekager. Afgik Lørdag den 3die

Februar. Vinden vestlig, laber Bris. Kl. 10 kom Lods og Taugbaad for at tage Skibet tilsjøs. Skibet var da godt bemandet og i enhver Henseende i god, sjødygtig Stand. Siden intet at bemerke til den 1ste Marts. Kl. 12 Middag peiledes Nordpynten af Shetland i SWtW $\frac{1}{2}$ W, obsv. N. Br. 61° 0', styredes S0tS $\frac{1}{2}$ S misv. til Kl. 1. Fik Sigte paa en Undervandsbaad ret forud. Strax efter begyndte den at fyre med skarpe skud uden nogen Slags Varsel. Agterræerne blev halt bak. Undervandsbaaden var da en Kvm. fra «Norma» og kom stadig nærmere. Da den var $\frac{1}{2}$ Kvm. af, fyrede den med 2 Kanoner ca. 40 Skud, før «Norma» sank. Det var bare et Under, at man kom fra Skibet, da Kuglerne suste overalt og Ræer og Stænger faldt ned. Det bemerkes, at Flaget vaiede under Gaffelen, og Navnene og Flagene var godt malede paa Siderne.

Da man merkede, at det var bare skarpe Skud, gik man igang med at sætte ud St.b.-Livbaad, som hang i Daviderne. Da man holdt paa at fire Baaden, gik 4 Mand og Stuertem i Baaden. Samtidig kom en Kugle, som kuttet den forreste Baadtalje, saa man maatte kutte den agterste, men Baaden fyldtes og kantret, en Mand blev rammet af Splinten af Kuglen. Baaden drev da agterud, og de 4 Mand kom op paa Bunden af Baaden og blev siddende der, til man havde faaet B.B.-Livbaad i Vandet og fik dem ombord der; men Stuertem, Johan Knudsen fra Trondhjem, kom aldrig tilsyne, efterat Baaden var kantret, formodentlig var han rammet af Kuglen.

Man blev Kl. 8 $\frac{1}{2}$ optaget af en engelsk Patruljebaad, som landsatte os næste Dag i Ledwick.

Hans Kristensen, Waldemar Ellingsen.
1ste Styrmand.

John Johnsen, Johan Rosvik.
bedstemand.

Johan Sommervold. Olaf Staven.

Heitman Høier. Ivar Fiskevik.

Torvald Jensen. S. Aanonsen,
fører.»

Irettelagt 10de Marts 1917.

L. Madsen.

Fremstod som 1ste Vidne Hans Narius Kristensen, 29 aar, 1ste styrmand paa «Norma», bopæl Lillesand, forberedtes til edfæstelse og forklarte sig paa speciel eksamination overensstemmende med beretningen, som efter oplæsning vedtokes som rigtig. Skibet forlot Savannah den 3dje februar og hadde ingen anden last end oljekaker, bestemt for Aarhus. Vidnet er sikker paa, at der ikke haddes kontrabande-varer ombord av nogen art. Da man forlot Savannah, hadde man intet hørt om de tyske blokadebestemmelser, hvorfor man seilte paa sedvanlig maate nær nordspidsen av Shetland for at faa kjending. Da man var ca. 20 kvartmil i østlig retning fra nordspidsen av Shetlandsøerne, saa man en tysk u-baat, som straks begyndte at skyte mot skibet. U-baaten førte ikke flag, og der saaes intet merke. Da man holdt paa med utsætningen av st.b.-livbaat, laa u-baaten paa st.b.-side og skjøt ustanselig mot stormasten og livbaatene, skjønt det fra u-baaten maatte kunne sees, at man holdt paa med at sætte baatene paa vandet. Da man senere arbeidet med utsætning av b.b.-livbaat, blev der ogsaa fyret mot denne, saavidt vidnet kan forstaa. » Hvis stormasten hadde faldt, vilde hele besætningen utvilsomt ha omkommet. Seilene var bak, masten vilde ha faldt agterover, og utsætning av baatene vilde ha været umulig.

Der blev fra u-baaten avfyret mindst 40 skud, og skibet sank efter 10 à 12 minutters forløp.

Baatene var tette og gode og redningsmidlerne i fuld orden. Baatøvelser med utsætning av baatene paa vandet fandt sted i Trondhjem den 9de december, hvorhos baatene blev utsvunget og nedfired i begyndelsen av februar 1917 i Savannah.

Oplæst og vedtat.

Fremstod som 2det vidne Johan Johnsen, 40 aar, bedstemand paa «Norma», bopæl Malmö, forberedtes til edfæstelse og forklarte sig paa speciel eksamination overensstemmende med beretningen, som efter oplæsning vedtokes som rigtig. Vidnet forklarer bestemt, at der fra u-baaten utelukkende blev fyret mot stormasten og baatene, mens man holdt paa med at sætte baatene paa vandet. Da man

holdt paa med st.b.-livbaat, blev den forreste talje avskutt, og da man hadde avskaaret den agterste talje, kom baaten paatvers i sjøen og kantret. Ivar Fiskevik blev rammet av en splint fra skuddet, og stuert Johan Knudsen fra Trondhjem, som var gaat i baaten, blev borte. Vidnet vet ikke, om han blev rammet av skuddet. Angaaende redningsmidlerne og baatøvelserne forklarte vidnet sig som foregaaende vidne. Mens man rodde iland, led folkene adskillig av kulden, men ingen har tat nogen skade av turen.

Oplæst og vedtat.

Fremstod som 3dje vidne Ivar Andreas Fiskevik, 30 aar, matros med «Norma», bopæl Trondhjem, forberedes til edfæstelse og forklarte sig paa speciel eksamination overensstemmende med beretningen, som efter oplæsning vedtages som rigtig. Vidnet forklarte, at han stod ved agterste david paa st.b.-livbaat, da et skud fra u-baaten kuttet av taljen. Vidnet blev rammet av en splint fra skuddet i venstre skulder. Han fik et betydelig saar, men vil efter lægernes uttalelse ikke faa nogen varig men. Stuert Johan Knudsen sat midt i baaten, da det nævnte skud blev avfyret. Man maatte kutte forreste talje, og baaten kom paatvers i vandet, kapseiste, saa at alle, som var i baaten, kom under hvælvet. Der var 6 mand i baaten, men stuerten kom ikke op igjen. Det lykkedes derimot de øvrige at komme op paa hvælvet. Vidnet uttaler, at der ikke kan være den ringeste tvil om, at der fra u-baaten blev fyret mot mandskapet, mens man holdt paa med at sætte ut st.b.-livbaat.

Foreholdt, at det var forreste talje, som blev avskutt, forklarer vidnet, at han paa grund av det saar, han fik, hadde vanskelig for at iagtta, hvad der passerte.

Da man sat paa hvælvet, kom u-baaten like i nærheten. Vidnet vinket med luen efter hjelp, men der blev fra u-baaten vinket avvisende og den fortsatte sin fart.

Angaaende redningsmidler og baatøvelser forklarte han sig overensstemmende med 1ste vidne, hvis forklaring oplæstes og vedtokes.

Vidnet tilføier, at han ikke saa, hvorvidt Johan Knudsen blev rammet av skuddet, men han antar sikkert, at saa maa ha været til-

fældet, idet han ellers vilde ha kommet op paa hvælvet sammen med de øvrige.

1ste, 2det og 3dje vidne edfæstedes.

Retten hævet.

E. Hesselberg.

E. Engelsen. T. Torgersen.

Seilskib „Storenes“ (K.F.B.G.) av Kristiansand S.

Reg.ton br. 1870, last: mais, ødelagt 1ste mars 1917 paa reise fra Buenos Aires til Queenstown. Omkommet: ingen.

Sjøforklaring

avholdt for konsulatet i Liverpool den 8de mars 1917, administrert av konsul Johan Vogt, med bisidderne Anthon Haag, skipperborger av Tønsberg, O. Larsen, fører av s. «Blenheim», i anledning av, at ovennævnte skib er blitt sænket av tysk undervandsbaat den 1ste mars 1917 ved Kingsale paa reise fra Buenos Aires til Queenstown.

Ti fremstod da:

Skibets fører, kaptein Harald Leonard Hansen, født Horten og bosat Tønsberg, der fremla en ham undertegnet beretning over tildragelsen, der lyder:

Beretning per bark «Storenæs».

Bark «Storenæs» av Kristiansand S., 1668 net. reg. tons, reder S. O. Stray & Co., forlot Buenos Aires den 23. december 1916 bestemt for Queenstown for ordres med 2654 tons mais.

Skibet var ved avgangen lastet til ferskvandsmerket og i alle henseender i sjødygtig stand for den forestaaende reise.

Alt forløp vel, indtil man efter 68 dages reise den 1. mars om eftermiddagen sigtet Irland og ved mørkets frembrud saa Kinsale Fyr i misv. N.O.

Der blaaste en frisk bris fra S.W., saaledes at skibet med alle tjenlige seil tilsat logget 5½ knob, moderat sjø.

1ste styrmand, Thv. Knudsen, var vagt-